

Creus que tota revolució pressuposa una utopia?

Quan parlem d'una utopia, ens referim a la idea inabastable i concepte abstracte d'una societat perfecta, lliure, justa i igualitària; una societat on tothom sigui feliç i estigui satisfet. Un exemple és l'*Utopia* de Thomas More, una illa on a ningú li falta de res i tothom és feliç amb l'ordenació social vigent.

Una revolució, en canvi, significa una revolta social impulsada per la indignació i la insatisfacció de l'ordre de la societat. La finalitat de les revolucions és canviar l'ordre establert, sempre orientat cap a una millora.

Per tant, tenint en compte aquests conceptes de revolució i utopia, cal que hi hagi una utopia per desencadenar una revolució?

Jo crec que sí, no pot donar-se una revolució sense abans haver imaginat una utopia. La insaciable ànsia i desig humà de progressar i d'anar més enllà fa que ens qüestionem altres possibilitats i realitats diferents a la que vivim. Si ens fixem detalladament en els aspectes de la nostra societat hi trobarem molts defectes que podrien canviar a millor. Imaginar-nos aquest canvi ja és imaginar una utopia. I com a resposta a aquesta utopia, tenim la revolució. Trobem un exemple en el model teòric del marxisme, el qual té com a utopia l'abolició de les classes socials i la solució a aquest problema està en la revolució del proletariat. Per tant, no pot existir la revolta sense voler arribar abans a un lloc millor.

Les revolucions, però, no sempre es duen a terme de la millor manera. Tenint en compte els ideals de les utopies, a vegades s'incompleixen durant la revolució. Una de les raons per les quals es va originar la Revolució Francesa va ser per aconseguir la igualtat i la llibertat, però durant el procés d'aquesta, les revoltes eren agressives i sagnants, esperant aconseguir la pau.

El que s'origini una revolució tampoc ha de significar que s'arribi obligatòriament als ideals i idees que sosté la nostra utopia. No sempre surten com ens agradaria o arriben allà on volem. La utopia de les revolucions del maig del 68 eren extenses i favorables, però no les van aconseguir totes.

Tots tenim els nostres somnis, les nostres idees i les nostres petites (o grans) utopies. Aquestes ganes de millora segurament són compartides per molta altra gent, com ara la igualtat de gènere, l'educació i sanitat pública de qualitat, o que tothom tingui un habitatge digne. Aquestes utopies poden anar molt més enllà i ser canalitzades correctament. Si ens organitzem bé i cooperem entre tots, podem aconseguir molts canvis en la nostra societat.

Tot i que com he mencionat a la definició d'utopia, aquesta és una idea inabastable, la qual aspira a la perfecció, que no existeix. Es pot i ens hem d'esforçar, òbviament, a apropar-nos a ella, però no hi arribarem mai plenament. Sempre hi haurà alguna cosa que podria canviar a millor i que afavoriria el benestar i satisfacció social, però mai no hem de deixar d'intentar-ho.

Com a conclusió, diré que les revolucions sempre neixen de les utopies, per més mínimes que siguin. L'impuls a millorar i a no quedar fixes en un mateix lloc és el que ens manté vius i ens fa seguir endavant. Per tant, necessitem la utopia per caminar i per molts obstacles que trobem al camí, no hem de deixar de fer-ho.

Creus que tota revolució pressuposa una utopia?

La utopía la conocemos como un ideal con el que llegaremos a una sociedad perfecta. En cambio, una revolución la vemos como un movimiento llevado a cabo por personas para cambiar el sistema de gobierno vigente. Pero ¿antes de una revolución, es necesaria una utopía? Es decir, ¿es anterior el pensamiento de una sociedad feliz a la realización de una revolución?

En el mundo hemos visto cómo revoluciones se han llevado a cabo con objetivos, finalidades concretas, etc. Lo que pienso es que si no reflexionamos sobre qué sociedad y estructura queremos que se lleve a cabo para así ser perfecta, necesitamos una utopía. Por ejemplo, Lenin inició una revolución, pero antes tuvo que precisar a dónde quería llegar con su ideal para la sociedad y porqué sería mejor para todos. A este ideal, o a lo que quería llegar Lenin, lo llamo utopía. Porque simplemente si no sabemos qué rumbo coger cuando queremos ir a un sitio, por ejemplo, no caminaríamos y finalmente no actuaríamos. Por el contrario, si lo hacemos y actuamos pensando cómo llegar, finalmente lo conseguiremos.

Mi pensamiento puede ser correcto o no, pero aún así lo bueno de esto es que nuestra utopía puede ser libre y “fácil” de llevar a cabo si uno quiere para llegar a la revolución como el ejemplo de Lenin, gracias a ello instauró el comunismo, un sistema en el que todo era para el bien común. Aunque no toda revolución es buena, ni tan solo cualquier utopía, no todas favorecen el bien común. Por ejemplo, Platón tenía una idea de sociedad perfecta en la cual unos gobernantes, que serían filósofos, se beneficiaban de todo, debían de ser protegidos o ser abastecidos de comida. También podemos decir que Lenin, con su revolución, no llegó a una estabilidad del país deseable, sino que el rumbo se torció en sentido contrario.

Con todo esto quiero decir que si primero es llevar a cabo una revolución y después una utopía, no tendría sentido porque no tendríamos el rumbo o la idea de qué solución hallar para arreglar la sociedad en la que vivimos. Si realizamos una utopía, quiere decir que realmente no estamos contentos con el mundo actual y por ello iniciamos la revolución para que se produzca el cambio.

El problema de todo esto es que no cualquiera es capaz de romper las normas y establecer aquello que cree correcto, no cualquiera piensa que si todos nos unimos podemos realizarla; por ello, las revoluciones han tardado en llegar por el miedo a qué dirán o qué puede pasar. Y este es el principal obstáculo para mejorar nuestra sociedad.

Estefany Cevallos